

Zgodba občinskega otroka

Drugi večer se je graščakinja sama vrnila domov. Milado je bila oddala v samostansko šolo. Odslej se je Andreju zdelu življenje nezmislno. Mati je sedela v ječi, Milada je bila daleč — za koga in čemu naj sploh še živi? Tako je postal to, kar je bil zakričal učitelju v obraz: postal je tat. Kradel je iz samega veselja do kraje in ni obdržal ukradenih predmetov zase.

je zagledala vsega krvavega. »Tako si se dal oklati neumnemu ptiču?«

Vzela je peresa in jih zataknila svojemu zaročencu, županovemu sinu za klobuk, med tem ko je bil Andrej mislil, da bodo peresa za njo. Stisnil je pesti in krčevito strmel v tla. In zdaj mu je obstal pogled na Vinskih nogah. Obute je imela čevlje, ki mu jih je bil učitelj podaril in ki jih je bil po-

Nekoč ga je prosila Vinska, da bi ji prinesel tri pavja peresa. Andrej je storil zanjo vse, kar je hotela. Splazil se je na grajski vrt in izdrl pavu tri peresa. Pav pa je postal ves besen, zakadil se je v dečka, ga kljuval v roke in noge, tako da ni preostalo Andreju drugega, kot to, da ga je zadavil. Potem je hitro stekel k Vinski in ji dal tista tri pavja peresa, preden so ga utegnili zatožiti pri graščakinja.

»Bedak!« je vzkliknila Vinska, ko ga

tem odčaral! Torej ga je bila Vinska prevarila! Z vzdignjenimi pestmi je navalil nanjo.

»Videla sem pri tebi pismo«, je reklo dekle s posmehljivim glasom, »menda ti je pisala mati iz ječe! Videti je, da si prav tako slab kakor ona! Le pazi, da ne bodo še tebe zaprli!«

Andrej je pobesil roke in zbežal na prosto.

Kmalu za tem so peljali Andreja k graščakinja, da bi mu vpričo učitelja

Kaj pišejo Jutrovčki?

Ljuba Ljubljana!

Bog te poživi mesto belo,
ki ob Ljubljani ležiš,
do nebotičnika si se povzpelo
in Jugoslavijo krasiš.

Trimostje v tebi so zgradili,
premoredš spomenikov kras.
Obdaja silno te gorovje.
v Ljubljani sem rodil se jaz.

Palače tvoje so visoke,
ti majhen zemeljski si raj,
tu delajo le pridne roke.
Bog te ohrani, o Ljubljana, vekomaj!
Levin Krže, uč. V. razr. v Ljubljani

Ljubi stric!

Odkar je moj očka naročen na »Jutro«, pridno berem njegovo mladinsko prilogo. Najbolj mi je ugajala povest »Jelarjevi čuvaji« nato »Punčkinе prigode« tudi šale za male, križaljke, rebuse in skrivalnice imam zelo rada. Zato dragi stric Matic, le tako naprej! Ker mi sploh vse ugaja, bi rada videla, da bi »Mlado Jutro« izšlo vsak dan. Pozdravlja Te Tvoja čitateljica

Franica Kresnik, uč. III. razr. v Libeljah pri Dravogradu.

Naš zajček

Naš zajček ljubeč je zares,
tam v hlevčku majhnem je zaprt,
a vedno želi tja na vrt,
ker tam je dosti zelenjadi,
ki jo imajo zajčki radi.
Kar pa nekoč je videl psa
se zmeraj rad drži doma.

Drago Stamač, uč. I. razr. mešč. šole v Ljubljani, Prule

Tudi jaz se prvič oglašam v »Mladem Jutru«, ki me je v celoti zelo všeč, saj prinaša dosti lepega in zanimivega gradiva. Najbolj mi ugajajo indijanske pravljice, Punčkinе prigode, Leteče copate, Goslač Vitomil, šale za male in Radovedni Tonček. Zelo bi me veselilo, če bi »Mlado Jutro« prinašalo navodila za dekliška ročna dela. Moja želja je, da bi »Jutro« izhajalo vsaj dvakrat na teden.

Ana Cetinski, uč. IV. razr. osnovne šole Cerknica 5

Smrt našega pevčka.

Utihi!-je. Ko so še cvetele rožice, nas je vedno v ranih urah z veselimi petjem budil iz sna. Zdaj je zavel jesenski veter preko polja in slana je legla na zadnje krizanteme. Siva megla vstaja nad Krko in oblači vso dolino v svoje otožje. Tam zunaj so že zdavno utihnili ptičji zbori in kakor da ga boli ta tišina in samota, je naš drobnji pevček zadnje dni negibno posedal na palčicah v kletki. In nekega jutra je utihnil njegov žvrgoleči glasek. Ko sem stopila h kletki, sem žalostna opazila, da leži negiben na pesku. Nič več me ne bo dramil, nikoli več ne bo pel. — Prav od srca pozdravlja

Erna Velušček, uč. V. razr. v Žužemberku.

Dragi Jutrov striček!

Že dolgo odlašam, naposled sem se pa vendar odločila, da tudi jaz napišem, kaj mi je najbolj všeč v »Mladem Jutru«. Povedati moram najprej, da ga vsako nedeljo z veseljem pričakujem, prav rada čitam lepe povestice, rešujem uganke in prebiram spise »Jutrovčkov«. Najbolj mi je všeč žrebanje nagrad, zlasti če bi bila tudi jaz med nagrajenci. Tvoja zvesta čitateljica

Darinka Žigon, uč. V. razr. osnov. šole v Brežicah.

Meni pa v »Mladem Jutru« marsikaj ne ugaja. Želel bi, da na zadnji strani objavite imena reševalcev, ki pravilno rešijo uganke. Sicer pa prav rad čitam »Mlado Jutro«, kjer so mi najbolj všeč indijanske pravljice, Vasko in palčki, Goslač Vitomil, Punčkinе prigode in Radovedni Tonček. Moja želja je, da bi »Mlado Jutro« izhajalo dvakrat na teden in v večjem obsegu. Za nameček pa še: Oj ljubi stric Matic, lepe slike riši, zanimive nam povesti piši!

Jože Briški, uč. IV. razr. osnovne šole Cerknica 5.

Dragi stric Matic! Sem še majhna učenka. Ko še nisem hodila v šolo, mi je mamica brala povestice iz »Mladega Jutra«. Hudo mi je bilo, če se je otročičem v bajki kaj hudega pripetilo in

sem zelo jokala. Plakala sem tudi za pičkami in živalicami, ker sem vedno mislila na svojega Jakca. Čim več bajk mi napišeš, tembolj te bom rada imela. Pozdravljam Te

Estera Šest, uč. II. razr. vadbice v Ljubljani.

»Mlademu Jutru«

Ko nekoč sem »Mlado Jutro« brala, vesela misel me je navdala.

Naj naj vam pišem in razložim, kaj v »Mladem Jutru« si želim:

naj v njem vrstijo se pesmice

drobne,

pa uganke, povestice, četudi turobne

A Najeka nikoli nikar ne izpustite,

najmlajšim majhen kotiček podarite!

Tako — razložila sem svoje vam

želje.

le pogumno naprej, nam malim v

veselje!

Majda Kratnar, uč. II. razr. real. gimn v Ljubljani.

Moji zajčki

Ljubljani moji zajčki! Kakšno veselje imam z njimi, mi ne more nobeden ver-

jeti. Najraje bi jih imela vedno pri sebi. Vedno jih krmim, pa se časih le zgodi, da pozabim nanje. Srčno se radujem, kadar zagledam mladiče in žalostna sem, če mi poginejo.

Silva Konečnik, uč. IV. razr. Šmihel nad Mozirjem.

V Šmihelu nad Mozirjem ima »Mlado Jutro« celo vrsto mladih prijateljčkov in prijateljic, ki nam pošiljajo pozdrave in med drugim pišejo:

Vsak ponedeljek čitamo »Mlado Jutro« v šoli. Na »Jutro« je naročena gospa učiteljica, beremo ga pa vsi. Najrajši čitamo povestice, radi rešujemo uganke, prav vseč nam je zgodba o zajčkih, z zanimanjem gledamo lepe in ljubke slike. Radujemo se ob ponedeljkih, ko pride »Mlado Jutro«. Naša iskrena želja je, da bi izhajalo najmanj dvakrat na teden.

Jožefa Naraločnik in Vilma Konečnik, učenki III. razr., Marija Šumečnik, Pepca Naraločnik, Helena Gostečnik, Jožefa Kladnik in Silva Konečnik, učenke IV. razr.

Za spretnne roke

Iz kosov preostale volne ali iz v tenke trake zrezanih cunjic si zlahka narediš punčko, ki ji izborno pristojajo iz svilenega papirja izrezane oblekce. Če si pa količkaj spretna, je punčka iz volnenih pisanih nitk tako lepa, da je bo sestra, ki gotovo pleše, zelo vesela, če ji jo podariš za kotilijonček. In če ima papa avtomobil, se bo kar ponosno gugala ob zadnjem oknu.

Kako si narediš punčko?

Ovij si okrog iztegnjenih prstov na roki, okrog pedi, volno. Če imaš mnogo kosčkov, nič zato! Čim bolj pisana bo punčka, tem lepša bo. To zvito volno nato na poljubnem mestu (a) močno preveži s tremi kosi volne. Tako dobiš 6 koncev, ki jih trikrat po 2 spleti v kito. 1 cm pod kito (b) volno spet prereži. Zdaj imaš glavo s kito. Pod glavo prereži zvito volno. Zdaj spleti dve kiti, izmed katerih naj bo ena za polovico daljša (c) od druge (d). Prekrižaj ju v sredi in ju prišij s par ubodljaji pod glavo (glej sliko 1). Ti kiti sta roki in nogi. Izpod vratu viseče konce volne lepo položi okrog teh kit in jih spet čez sredo tesno poveži. Punčka je gotova. Če jo hočeš olepšati, pa prosi mamico, da ji našije oči, nos in usta.

Kiti, ki sta roki, nogi in lasje, moraš seveda na koncu zvezati, da se ne razpleteta.

Če hočeš namestu punčke fantka, ne spleti las v kito, temveč jih le močno zavozlaj in kratko pristriži. Potem ji ušij le roki, ne pa nog. Volneni čop izpod pasu naj bo daljši kakor pri punčki. Razpolovi ga in na koncu zaveži. Tako dobiš fantka z uprav dostojanstvenimi jahalnimi hlačami.

Kako je nastala Norveška

Ko je gospod Bog ustvaril svet in vse uredil, je gledal zadovoljno na dokončano delo. Tedaj pa je silno zmotil njegovo premišljevanje padec ogromne skale, ki je padla v morje. Ko se je uzrl je zagledal stvarnik hudobca, ki je posmehljivo gledal za ogromno skalo, ki jo je bil zagnal. »Prelomi naj se os novo nastale zemlje!« je kričal Lucifer, »vsa stavba naj razpade, ker jo sovražim!«

A božja ljubezen je bila močnejša od zlobe hudobnega. Sicer se je zemeljska obla zamajala in se do temelja zavrtela, okoli lastne osi, a gospodova roka je zasidrila skalo v morju in njegovo srce se je usmiliло mrtvega brezplodnega kamenja. Blagoslovil je divje, črne, kakor velikani iz morja štrleče gore in je raztrosil v globoke doline zadnje ostanke zemlje. Le žal je začel s svojim usmiljenim delom na jugu, kjer je kmalu zelenelo sadno drevje, solnčne livade in zlato žito — a za sever ni ostalo niti zrnca zemlje.

In vendar je stvarnikov blagoslov oživil tudi gole, mrtve skale. Nobena cvetka tam ne cvete, noben sad ne zori, nobena ptička ne poje, a v večno mrtve ledenike je Bog postavil bitje, pol kravo, pol jelena, ki je moglo z mlekom, maslom krvjo, mesom, kožo in kitami obvarovati ljudi, da niso umrli od glada — severnega jelena. In vse reke, vsa jezera in potoke, morje in fjarde je napolnil z neštetimi ribami in v srce prebivalcev je zasadil v svojem mehkem usmiljenju ljubezen do domovine, ki vidi še v najneplodovitejši skali mili dom, ki vse pozabi zaradi dragega mesta, kjer je nekoč tekla zibelka in kjer bo izkopan grob.

Volkovi in konji

Zima je huda in v gozdu stradajo celo volkovi. Ker so lačni, gredo iskat plena. V krdelu jih je večje število.

Ko pridejo do konca gozda, opazijo na polju več konj in žrebet.

Mladi volkovi se razvesele in hočejo konje kar napasti, toda eden izmed starejših jih zadrži:

»Stojte, kam pa hitite?«

»Mar ne vidiš? Glej jedi, kolikor hočeš!« odvrnejo mladi.

»Deca, mir! Mladi ste še. To ne gre tako. Če napademo konje kar tako brez pomisleka, nas bodo vse pohodili, drugega za drugim. Ali pa nam bo

do morda kar vsi ušli. Take primere sem že doživel. Pa tudi če bi dobro premislili in napadli konje po načrtu od vseh strani, se znajo ubraniti. Postavijo se v krog, glave navznoter in zadnje noge navzven. Žrebeta posta-

vijo na sredo v krog. V tem primeru jim ne pridemo do živega in jim ne moremo ničesar. Niti približati se jim ne bi mogli. S kopiti bi nas pobili. Tako ne smemo delati. Konje moramo kakorkoli že razgnati, potem pa položiti drugega za drugim. Nato odžene-mo vsakega konja zase daleč na polje. Tako jim bomo lahko premagali.

Mladi volkovi ubogajo starega. Dobro si ogledajo polje. Ob strani zapazijo edinega osamljenega konja in ga hitro vsi napadejo. Preden so se mogli ostali konji združiti in mu priti na pomoč, so ga volkovi že požrli.

Čebela in muhi

Dve muhi se odločita poleti v daljnje kraje in začneta vabiti čebelo, naj gre z njima. Pripovedujeta ji, kako krasno je življenje v onih krajih... Tožita ji, kako slabo je tu, v rojstni hiši, in kako jih ljudje venomer preganjajo in preganjajo; kako jih niti ne puste (o, kako so ljudje nesramni in zvijačni, pa sebični!), da bi se navžile jedi za polno mizo, ampak so si celo izmislili nekakšne zvonce iz stekla ter jih lovijo; po hišah pa jih zabezujejo spet razboj-niki pajki!

»Srečno pot!« — jim odgovori čebela, »meni je pa tudi tukaj dobro in prijetno. Vsi me ljubijo, tako kmetje kakor meščani. A vedve poletita kamor hočeta. Povsod bosta imeli enako srečo. Dokler ne postaneta koristni drugim vaju ne bodo spoštovali nikjer, niti vaju ne bodo nikjer hoteli. Tudi tam v daljnih krajih se vaju bodo veselili samo pajki.«

V slogi je moč

Srbska narodna pripovedka

Ali živi bolj šibka ptica kakor vrabec in bolj slabotna kakor lastovka? Sko-raj da ne. Toda če vrabce ali lastovke napade ptica roparica, se ji vrabci in lastovke ubranijo na ta način, da se hitro združijo v jato, jo vsi skupaj napadejo, odbijejo, potem pa složno preženejo in odpode. Tudi osamljen človek je brez moči in šibak. Močan je samo v slogi s svojimi brati, s svojimi tovariši in soljudmi.

Tako je potoval tudi neki mož čez planine in prišel do kraja, kjer je ogromna skala, ki se je bila nekoč zakotalila s pobočja hriba, zaprla pot, da ni bilo mogoče iti skozi sotesko. Niti obiti ni mogel skale. Na eni strani so se dvigale v nedogledne višine strme stene, na drugi strani pa je zijal prepad. Mož je poskušal skalo odvaliti, vendar je niti malo premakniti ni mogel. Napenjal se je, potil, toda vse je bilo zaman. Ko je videl, da se mu ne bo posrečilo, je sedel ob poti in se ves žalosten zamislil.

»Kaj bo z menoj, ko pride noč in me zateče tu v puščini brez kruha, brez prenočišča in brez obrambe? In kaj če pridejo še divje zveri, da si poiščejo plena?«

Med tem ko je tako premišljeval, je prišel še drugi potnik. Tudi on je poskušal odvaliti skalo, toda ko je videl, da je napor brezuspešen, je sedel in sklonil glavo. Za njim jih je prišlo še nekaj, toda skale ni mogel odvaliti nihče. Vse je navdal velik strah.

Tedaj pa se je domislil eden izmed njih rešitve in rekel:

»Bratje, česar ni mogel doseči nihče sam, bomo morda dosegli vsi skupaj. Poskusimo!«

Vsi so vstali in se složno lotili skale. Premaknila se je, zakotalila se je v prepad in pot je bila prosta. Zdaj so lahko mirno in veselo nadaljevali svojo pot.

A. Kuprin:

Božji otroci

Malajska pravljica

Bogovi, ki so vladali nad zemljo, morjem in zrakom, so imeli troje otrok. Prvi je bilo zlato sonce, drugi blede luna in tretji kričoč petelin. Vsi ti otroci so živeli skupno v složni bratski ljubezni. Nekega dne pa je odšlo sonce na izlet in sestra luna je ostala sama doma. Naprosila je petelina, naj ji prižene ovčice s paše, toda petelin ji je odvrnil, naj gre po nje kar sama! Sestra, ki je bila drugače sicer mirna, se je topot zelo raztogotila. Popadla je bratca petelina in ga vrgla v globoko jamo. Ko se je sonce vrnilo domov, mu je luna pripovedovala, kaj se je med njegovo odsotnostjo pripetilo. Sonce se je zelo užalo, stilo in zameglilo ter dejalo: »Sestrica, zakaj si to storila? Prepričaj me. Zdaj še jaz ne vem, ali se ne boš morda kdaj lotila tudi mene. Veš kaj, od današnjega dne naj bo dan moj a noč tvoja. Vzhajalo bom podnevi, ti pa ponoči. Petelin pa gotovo ne pozabi name, saj mu misem ničesar storilo. In zato tudi nočem, da bi kikirikal tedaj, ko boš ti na sprehodu.«

In od tistih časov resnično vstaja petelin obenem s soncem, se raduje, ko vidi svojega zatega brata in kikirika veselo: »To je moj brataat!« Ko sonce zaide in gre luna na sprehod, petelin umolkne, se skrči in skrije glavo, da ne bi videl svoje hudobne sestre.

Računarja

Češka narodna šala

Sreča se Filip z Matejem.

»Kaj, ali veš, da imajo gosi šest nog?« vpraša Filip.

»Filipe, motiš se? Kako neki bi jih pa imele?« odvrne Matej.

»Ne motim se Matijče, ne motim se,« pravi Filip. »Tri gosi imajo vendar šest nog, mar ne?«

napovedala kazen, ker je umoru pava.
»Ali si storil to iz hudobe ali te je kdo nagovarjal?« je žalostno vprašala graščakinja.

In ko je Andrej trmasto molčal mu je hotel stari učitelj pomagati:

»Poglejte, gospa, kako ga je pav zdelal! Gotovo ga ni iz hudobe zadel!«

Graščakinja je zmajevala z glavo: »Zakaj se deček sam ne zagovarja? Sam mi povej, Andrej, zakaj si to napravil?«

In Andrej, ki je neprestano mislil nato, da ga je Vinska prevarala in da mu je zdaj vse eno, kaj se z njim zgodi, je rekel, ne da bi kaj pomislil:

»Iz hudobe sem ga zadavil, prav iz hudobe!«

Zdaj pa je začel učitelj zanj prositi, kakor da bi bil njegov rodni sin:

»Ne verjemite mu, gospa; sam hoče biti tat in ne ve, kaj dela.«

Nikar ga ne kaznujte, rajši mu pomagajte, da bo prišel na pravo pot. Pošijte ga k njegovi sestrici... zaklinjam vas!« In ob koncu pogovora je graščakinja Andreju s težkim srcem dovolila, da sme obiskati Milado v samostanu..

»K svoji Miladi hočem«, je rekel Andrej, ko je stal drugi dan pred samostanskimi vrati. V roki je držal priporočilno pismo graščakinje za samostansko prednico. »Marijo misliš?«, je rekla vratarka. »Tvoja sestra se pri nas ne imenuje več Milada. Zdaj je v cerkvi. Ko bodo litanije končane, pride.«

Peljala je Andreja v temno sobo in jo od zunaj zaklenila. Andrej je mislil, da ga ne bodo nikoli več spustili na prosto. Kakor iz uma je tekel iz kota v kot in naposled je padel na kolena in molil: »Ljubi Bog, daj da še enkrat vidim Milado!«

Nekaj trenutkov nato je nekdo od zunaj odklenil vrata in Milada je vsa srečna skočila v sobo:

»Ali si vendar prišel, ljubi, ljubi Andrej! Saj sem se tako veselila nate!« In jela mu je pripovedovati, da vsak dan moli za starše in da je najpridnejša učenka v samostanu. »Ali si ti tudi pridne?« ga je vprašala.

»Ne, jaz sem tat«, je tiho odgovoril Andrej.

Tedaj mu je padla Milada okoli vratu in ga rotila, naj postane dober in naj dela: če bo imel dosti denarja, naj že med tem ko bo mati še v ječi, zgradi zanj hišo, kjer bo lahko do smrti stanovala.

Ko je Andrej stopil iz samostana, mu je bilo laže pri duši. Zdaj je imelo njegovo življenje zmisel in vse bo lahko še dobro.
(Konec prihodnjč)

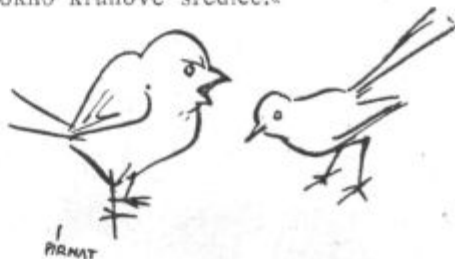
Gustav Strniša:

Vrabc in sinica

Vrabc je srečal na zasneženi poljani sinico, ki se je boječe bližala kmečki hiši. Začel se je iz ptičke norčevati:

»Ej, strinja sinica, ti krepostna modrica! Ali zdaj rada hodiš tudi ti okoli hiš in stikaš za zrni. Poleti si me zmerom svarila, naj ne kradem. Zdaj bi rada kradla tudi ti, samo če bi kaj bilo!«

»Ni res!« je odgovorila sinička. V tej hiši je ljubka deklica Marinka, ki mi zmerom daje krušnih drobtin in za posladek še kako zrno. Pozna me, saj me je tudi poleti klicala in mi drobila na okno kruhove sredice.«

Vrabc je zaničljivo začivkal:

»Čiv, čiv, čiv! Čudno, da sem sploh še živ, saj stradam zavoljo tebe! O, ti domišljavost ti! Da deklica tebi siplje drobtine? Mi, vrabci smo njeni stalni gosti, a ti si med nami prava pritepenka in tatca, ker jemlješ tisto, kar je Marinka nam namenila!«

Sicer pa lahko vsak takoj opazi, da imaš slabo vest, še mnogo slabšo kakor jaz, saj se tako boječe bližaš hiši, kakor kaka lisica zvitorepka, ki hoče odnesti gospodinjji kokoš!«

Sinica je vzdihnila:

»Fuj, fuj! Ni res! Meni je le hudo, ker moram vsak dan nadlegovati svojo človeško prijateljico. Sram me je, da si ne morem sama najti kruha.«

Vrabc ni odgovoril, ker sta že prifrlela k hiši, temveč je takoj skočil na okno, predrzno potrkal na šipo in zaklical:

»Marinka! Čiv, čiv! Živ sem, živ, pa lačen tudi!«

Deklica je pristopila k oknu. Zagledala je vrabca in hotela oditi. Tedaj je pa zapazila na tleh siničko. Veselo je zaploskala in vzkliknila:

»Moja sinička! Takoj pridem!«

Hitela je pred hišo. Ko se ji je vrabec približal, ga je ježno zapodila:

»Beži potepin! Ti in tvoji tovariši ste nam vse leto kradli, kar ste sploh dobili, še češnjevo cvetje ste nam pomlad oključali, samo, da ste delali škodo! Ničesar ne dobiš!«

Marinka je natrosila sinički drobtin in zrnja. Ker je bilo zelo mrz, jo je poklicala k sebi v sobo, kjer je sinička tudi ostala, dokler ni mrz popustil.

Ko se je jel sneg tajati, je deklica izpustila siničko. Ptička je veselo odletela. Za hišo je zagledala vrabca, ki je ležal zmrznel v snegu. Zasmilil se ji je, takoj mu je vse odpustila, a pomagati mu ni nič mogla, saj je bil mrtev.

Francevič:

Labod in lisica

Na severu leži — kot velik O —
prijazno jezero, Zemlje oko,
stezice svetel pas ovija mu vodó.

Po njej od dveh strani mi prideta
možaka dva in ko se snideta,
iz grma — irk! — lisica jo udere
in drzni šment

spusti se v mokri element
k osredku smelo pot ubere.

Z družino biva tam labod.
Gorje, kdo zdaj ubrani beli rod?
Premočen je sovrag.

A čudo, samec korenjak
v trstičju razprostre peroti
in zvitoropki gre nasproti.

Junaško bije jo po glavi,
zaman lisica hlata v zrak...
Zver trudna od otoka krene,
da spet na varnejši se breg odpravi,
a vsak trenutek trd jo kljun zadene,
po vodi se že lije sled krvavi.

Tedaj pa ptič, ki besno brani mlade,
protivnico za vrat popade
in dolgo jo tišči pod vodo:
nazadnje rešen zarod je labodov!

Moža, veslaja v čolnu vsa osupla,
s težavo ptiča ločita od trupla,
da splava k svojim bojevit in jezen.

In starji mož prekine molk oprezen:
»Prečudežna priroda!
Ljubezen naredi junaka iz laboda.«

Polžek

Ko so se polži na mizo odpravljali počivat, jim je pravil njihov ded, da se je enkrat predramil sredi zime in šel pogledat po svetu. Zagledal je potok, ves okrašen s prelestnim, steklenim ledom, ki je v solncu čudovito sijal.

Ko se je potoku približal, je opazil po tleh polno steklenih draguljev, ki so se oddrobili od skalice nad potokom. Hotel je enega zamenjati za svojo skromno hišico, da bi bil potem postal polž z najlepšo stekleno palačo. Pa je pihnila mrzla burja in brž se je skrtil in zazidal v svojo hišico. Preden je po-

gledal drugič na svet, ga je premagal spanec in zbudil se je šele pozno popoldni.

Med polži je bil mlad gizdalinček, ki je takoj sklenil, da bo pozimi pogledal na svet. Ni se zazidal v svojo hišico, temveč se je z drugimi vred samo zakopal globoko v zemlji, kjer je dolgo čakal.

Ko se mu je zdelo, da mora že vladati v deželi zima, je pokukal na svet in zastrmel. Povsod so sijali blesteči ledeni kristali.

Polžek je takoj začel iskati takega, ki bi bil prikladen za njegov domek.

»Kralj postanem, kralj vseh polžev! Sijal bom, da bo drugim pogled jema-ló!« se je veselil.

Tedaj je zahrumela burja. Polž se je spomnil, da ga zebe. Hotel je zlesti za nekaj časa nazaj v svojo lupino, pa ni mogel, ker je bil že popolnoma trd.

In tako je lišpavi polžek s hišico na hrbtu poginil med blestečimi se ledenimi kristali.

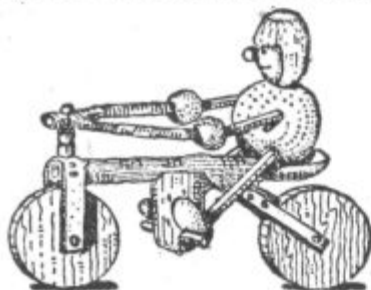
Igračke

Ali si hočete sami napraviti stražnika? Nu, potem si oglejte našega stražnika, kako z jezo vzdignjeno roko vleva voznikom, kam naj peljejo in kje naj se ustavijo.

Glavo, život in stopala morate napraviti iz kita. Za roke, noge, vrat in pendrek vzamete vžigalice. Oči in nos napravite iz biserov, ušesa in brke pa iz lepenke. Naposled dobi stražnik še kapo na glavo; le-to napravite iz plutovine in lepenke.

Če si hočete sami napraviti prav tako lepega motornega vozača, kakršnega imamo narisane, tedaj morate najprej poiskati vejo, ki bo imela poševno stransko vejo, da vam bo služila za ogrodje motornega kolesa. Spredej,

na koncu glavne veje in zadaj, na koncu stranske veje morate pritrditi viliče iz pločevine in vanje pritrditi kolesa iz plutovine. Vodilo je napravljeno iz viličaste vejice, ki je z žebličkom in s steklenimi biserčki pritrjeno na glavno vejo spredej. Motor si napravite iz plutovine, skozi katero porinete vžigalico, ki služi vozaču za nožni pod-

stavek. Nu, motor je gotov. Vozača napravimo iz kita in vžigalic. Njegova prekrasna čelada je napravljena iz želoda, ki ga morate izluščiti. Obraz napravite tudi iz kita, oči in nos iz steklenih biserčkov. Lahko ga tudi pobarvate in potem pišite stricu Maticu, ali se vam je to delo posrečilo!

Razpršilo

Razpršilo je aparat, s katerim tekočino razpršimo v čisto drobne, prahu podobne kapljice. Uporabimo ga vsestransko. Mladi risarji bodo lahko z njim nabrizgali lepe slike na ta način, da bodo na papir položili med listi knjige stisnjeno cvetje, liste raznih oblik in druge predmete.

Razpršilo si lahko vsak sam naredi iz dveh bezgovih cevč in plutovega zamaška. Dve 3 do 4 mm debeli bezgovi cevki (sl. 1), ko ju na enem koncu malo zaostriamo, vtaknemo v zamašek, ki smo ga tako obrezali, kakor kaže sl. 2. Konici obeh cevč naj bosta 2 do 3 mm vsaksebi. Zamašek s cevčkama vtaknemo v kako steklenico ali čašo, kjer imamo tekočino, ki jo hočemo razpršiti. Eno cevko (glej sl. 3) denemo v tekočino, v drugo pa pijamo, nakar bo tekočina začela iz konic obeh cevč pršiti.

Uganke

1. Hlevček je brez vrat, pa dvanajst ovac hodi vanj spat.

2. Kaj je to? Slepce je videl zajca, hromec je bežal za njim, nagec ga je pa vtaknil v žep.

3. Pod kakšnim grmom sedi zajec, kadar dežuje?

4. Oče se rodi, sin že teka po strehi.
Rešitve: 1. leto in meseci; 2. laž; 3. pod mokrim; 4. ogenj, dim.

Premislite dobro!

Po pašniku gre nekaj gosi! Ena gre pred dvema, ena med dvema in ena za dvema. Koliko jih je skupaj?